

אמרו: גיבן גזוקו

1) גבר

משה גבר

25. And Moses said: Eat that to-day; for a sabbath is to-day unto the Lord; to-day you shall not find (it) in the field.

25 ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום ליהוה היום לא תמצאוהו בשדה:

כו א לא תעשו לכם אילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה כי אני יהוה אלהיכם: ב את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה: פ פ פ

Rebbe Muncilim Mendel Schneerson BS 13

שיחה בשלח לקושי

ד. ההידור של המצטער באכילת פת בסעודת שלישית

לפי זה יש לומר: חובת אכילת פת בסעודה שלישית חלה רק כאשר זהו עונג לאדם. אך לא כן כאשר אין לאדם עונג באכילת פת: בידוע באמונה שלימה שבזמן סעודה שלישית, רעוא דרעוין, מאירה בחינת היום לא, בחינת "אין". ושהו זמן מעין זמן הכיפורים, הנקרא "שבת שבתון", ומעין עולם הבא, אשר אין בו לא אכילה ולא שתייה - ומשום כך אכילת פת היא צער בעבורו - או אין קיימת מלכתחילה חובה לאכול פת בסעודה שלישית. ואדרבה: אצל אדם כזה זהו הידור לפי החלטה לא להצטער באכילת פת, אלא לצאת ידי חובה הסעודה בטעימה כלשהי.

ההסבר הפנימי לכך מבואר בתורת החסידות: הסעודה השלישית של שבת היא כנגד השבת שלעתיד לבוא, כפי

הסיבה לכך היא: הסעודה השלישית נלמדת מהפעם השלישית שבה נכתבת המילה "היום" בפסוק, ושם אומרת התורה "היום לא תמצאוהו" - השלילה של מציאת המן. לפיכך, מתאים שבסעודה השלישית יורגש הדבר על ידי אי-אכילת פת, בדומה ל"לא תמצאוהו" - של המן - לחם.

שנאמר גם ב"ב"ח" - אשר עליו נאמר "עולם הבא אין בו לא אכילה וצמח...". וההמשכה היורדת או לעולם היא בבחינת "אין", כנאמר ברבינו בחיין. לכן, סעודה זו אינה סעודה רגילה, ומודגש בה הענין של "לא תמצאוהו" - אין אוכלים פת, אלא יוצאים ידי חובה בטעימה כלשהי.

18 למוש סעיף א סוף. וראו גם פסוק להניצ שם שמו, סעיף.

לפי זה יש לומר, שמשום כך יש מעשה בחובת אכילה כלשהי בסעודה שלישית: כיוון שסעודה זו היא מעין העתיד לבוא, שגם אז יהיה גוף שיקבל שבר, ומסיבה זו צריך הגוף לחוש עונג גם בסעודה זו, על ידי טעימה כלשהי, ביחד עם הענין של "אין", של "לא תמצאוהו" - ולכן אין הוא אוכל פת.

Avrom Goldscheider

15. and if My statutes ye shall reject,	15 וְאִם-בְּחַקְתִּי תִמְאָסוּ	14. But if ye will not hearken unto Me,	14 וְאִם-לֹא תִשְׁמְעוּ לִי
and if My ordinances shall your soul abhor,	וְאִם אֶת-מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל נַפְשְׁכֶם	and will not do	וְלֹא תַעֲשֶׂוּ
so that ye will not do	לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת	all these commandments;	אֵת כָּל-הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה:

terror,	בְּהִלָּה	all My commandments,	אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי
even consumption	אֶת-הַשְּׂחִיפָה	but break My covenant;	לְהַפְרֹכֶם אֶת-בְּרִיתִי:
and fever,	וְאֶת-הַקֶּדַח	16. I also	16 אֲנִי-אֲנִי
that make the eyes to fail,	מִבְּקָלוֹת עֵינַיִם	will do this unto you:	אֶעֱשֶׂה-זֹאת לָכֶם
and the soul to languish;	וּמְדִיבַת נַפֶּשׁ	And I will appoint over you	* וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם

and ye shall be smitten	וַנִּגְפֶתֶם	and ye shall sow in vain your seed,	וַיִּזְרְעֶתֶם לָרִיק
before your enemies;	לְפָנַי אֹיְבֵיכֶם	for your enemies shall eat it.	* וְרָעַצְתֶּם וְאָכְלָהּוּ אֹיְבֵיכֶם:
and they that hate you shall rule over you;	וַיִּרְדּוּ בְכֶם שְׂנְאֵיכֶם	17. And I will set My face against you,	17 וַנִּתְתִּי פָנַי בְּכֶם

וּפְקֻדָּתַי עֲלֵיכֶם בְּהִלָּה וְכוּ' (כו, טז). וּפְקֻדָּתַי
 — לשון חֲסָרוֹן, כְּמוֹ (שְׁמוּאֵל א כ, כח): וַיִּפְקֹד מָקוֹם דָּוִד. הִיגִינוּ: אַחֲסֵר מֵעֲלֵיכֶם
 הַבְּהִלָּה וּשְׂאֵר מִכּוֹת, כִּי לֹא יִהְיֶה אֲצֻלְכֶם
 וַיִּזְרְעֶתֶם לָרִיק' (כו, טז). כִּי עֲתִידָה אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל
 שְׂתוּצִיָּא גְלֻסְקָאוֹת וְכָלִי מִילַת (שְׂפָח ל:) וְתִהְיֶה
 הַזְרִיעָה לָרִיק, כִּי לֹא יִהְיֶה צֶרֶף לְזֹרֵעַ, וְכִי
 אֹיְבֵיכֶם יִזְרְעוּ.
סְלִיק סֵפֶר וַיִּקְרָא

סֵפֶר קְדֻשַׁת-לֵוִי

מִסַּכַּת מוֹעֵד קָטָן — דָּף ט עֲמוּד ב

אמרו ליה: מאי בעית הכא? אמר להו: דאמר לי אבא: זיל גבייהו דליברכוך. אמרו ליה: יהא רעוא דתזרע ולא תחצד, תעייל ולא תיפוק, תיפוק ולא תעייל, ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך, לבלבל פתורך, ולא תחזי שתא חדתא. כי אתא לגבי אבוה, אמר ליה: לא מבעיא דברוכי לא בירכן אבל צעורי צעורן. אמר ליה: מאי אמרו לך? הכי והכי אמרו לי. אמר ליה: הנך כולהו ברכתא נינהו, תזרע ולא תחצד - תוליד בניס ולא ימותו. תעייל ולא תיפוק - תעייל כלתא ולא לימותו בנך דליפקון. תיפוק ולא תעייל - תוליד בנתא ולא ימותו גוברייהו וליהדרו לותיך. ליחרוב ביתך וליתוב אושפיזך - דהאי עלמא אושפיזך וההיא עלמא ביתא, דכתיב קרבם בתימו לעולם אל תקרי קרבם אלא קברם. לבלבל פתורך - בבני ובנתא, ולא תיחזי שתא חדתא - דלא תמות אנתך ולא תנסב אינתתא אחריתי.